

DE KOP WERKT!

|| Regioakkoord ||

De Kop Groeit!

Economische Clusters

De Kop van NH onderscheidt 5 Clusters:

- Zorg
- Maritiem (Haven)
- Energie
- Agri
- Toerisme

De economische waarde van de Kop van NH groeit!

Agriport A7, Energy&Health Campus en Havenontwikkeling spelen in die clusters een belangrijke rol

:

De Kop Groeit!

De Kop van Noord-Holland is een authentiek stukje Holland. Het heeft statistisch gezien de meeste zonuren, mooie zandstranden, een uniek en prachtig eiland een rijk gevarieerd binnenland dat is omringd door drie totaal verschillende kusten: Noordzee, Waddenzee en IJsselmeer. De regio heeft volop kansen en mogelijkheden. De beschikbare ruimte, de ondernemersgeest, de innovatiekracht vormen een troef. De regio is sterk in samenwerken. Dat heeft ertoe geleid dat de Kop wereldspeler is op energie, gezondheid, agricultuur en toerisme. Er worden 30.000 patiënten per dag in Europa behandeld met medische isotopen uit de Kop. Er wordt in de Kop continue onderzoek gedaan naar het verbeteren van gewassen om de groeiende wereldbevolking te voeden. Busladingen Aziaten bezoeken de door geothermie verwarmde kassen. Miljoenen mensen slaan hun data op in de kop met behulp van oa lokale energiemix.

Om onze economische clusters gezond en duurzaam verder te kunnen ontwikkelen is het noodzakelijk dat de overheid met haar partners de volgende randvoorwaarden goed regelt:

- Goede bereikbaarheid
- Voldoende kwalitatieve woningen
- Inzet op de energietransitie
- Voldoende beschikbare werknemers door inzet op aansluiten arbeidsmarkt en onderwijs

- Goed kunnen stroomlijnen van de toeristenstroom en bieden van voldoende mogelijkheden om te recreëren.
- En dat doen we vanuit de ontwikkeling van de kwaliteit van onze omgeving.

Randvoorwaarden in Opgaven

De kop staat voor behoud en groei van een goede woon-, werk- en leefomgeving voor inwoners en mensen die verblijven in de regio.

Om dit te bereiken moeten we zorgen voor:

1. Goede bereikbaarheid
2. Voldoende woningen van goede kwaliteit
3. Voldoende duurzame energie
4. Voldoende beschikbare werknemers
5. Dat toeristen zich hier thuis voelen
6. Doorontwikkeling van duurzame en vitale landbouw
7. We ontwikkelen met oog voor de unieke kwaliteiten van de omgeving.

Goede Bereikbaarheid

Nu

N250(incl aansluiting TESO en ontsluiting haven Den Helder), N245, Oost-West(Stolpen-Medemblik), Mobipunten, innovatieve vormen OV en behoud duurzaam OV, verkenning (snel)doorfietsroutes, Verkeersveiligheid N9 en mogelijke ontsluiting Pallas op N9.

Tot 2030

Inzet op realisatie N77

Vorming

- Middelen voor realisatie N77 (binnen 10 jaar, dmv van bijvoorbeeld opbouwen fonds)
- Bereikbaarheidsallianties: Haven, Agri, Marine, Rijk, Provincie, etc

Bereikbaarheid

Bereikbaarheid en mobiliteit spelen een prominente rol in de verschillende onderwerpen in het Regioakkoord. In de zoektocht naar ontwikkellocaties voor wonen werken en recreëren en de kwaliteit daarvan. De kwaliteit wordt mede bepaald door een netwerk aan wegen, openbaar vervoer en langzaam verkeer en uitwisseling daartussen.

Bereikbaarheid is essentieel voor het benutten van de potentie van de Kop. Werk, wonen en recreëren moeten op elkaar worden gepast en dat vraagt om een integrale benadering. Focus op gebieden die beter bereikbaar zijn voor hoog intensief gebruik maakt dat de overige gebieden meer geschikt worden voor extensief gebruik.

Mobiliteit zit bijna overal, bij zorg, onderwijs of bij de zoektocht naar het juiste vestigingsklimaat. Ook daarmee hangt mobiliteit samen met andere beleidsvelden, zoals milieu, energie, water, ruimte of met natuur en landschap. De beschikbaarheid van vervoerwijzen en de bestemmingsgebieden die vanuit de woning comfortabel bereikbaar zijn (nabijheid van voorzieningen) zijn mede bepalend voor de kwaliteit van het wonen. Een onderdeel hiervan is de communicatie over vervoerwijzen en bestemmingsgebieden.

Totaal netwerk: De betekenis hiervan is dat op verschillend schaalniveau de systemen aanvullend zijn op elkaar. De hoofdstructuur bestaat uit de hoofdweg N9/N245 en de N99/N250/N77/A7, het spoor Alkmaar - Den Helder en doorfietsroutes. De subsystemen bestaan uit het onderliggend wegennet, busnetwerk, fietsnetwerk en mobipunten.

De doorstroming en veiligheid van de hoofdstructuur is van belang. Het lopende programma bereikbaarheid van De Kop Werkt! wordt voortgezet. Een nieuwe verbinding tussen N99-A7 (N77) onder Amstelveen heeft toegevoegde waarde voor de bereikbaarheid van de hele Kop en ontlast de drukte op de N9. Voor de N9 zetten we in op het verbeteren van de verkeersveiligheid.

Een uitmuntend fietsnetwerk van (snel)doorfietsroutes speelt een grote rol in het realiseren de kwaliteit van het wonen, werken en recreëren in de Kop. Een goede positionering van mobipunten in combinatie met het OV-netwerk en het fietsnetwerk maakt het totale verkeer- en vervoersnetwerk compleet.

Middelen realisatie N77

Infrastructurele projecten kosten geld. Om investeringen in grote projecten mogelijk te maken is het noodzakelijk middelen te gaan reserveren. Bijvoorbeeld door het opbouwen van een mobiliteitsfonds. Dit mobiliteitsfonds kan gevoed worden door de overheden; gemeenten, provincie en Rijk en door private partijen. Ook de private partijen hebben baat bij een goede bereikbaarheid. Hierbij kan worden gedacht aan de transportsector, Agri-business, marine, havens en/of de recreatiesector. Om dit mogelijk te maken gaan we bereikbaarheidsallianties aan.

Voldoende Woningen van goede kwaliteit

Woonakkoord: minimaal 5000 woningen in de Kop tot 2030

Behoefte is gebaseerd op:

- Autonome groei (eigen jeugd en ouderen, sociale huur, lokale behoefte)
  - Economische gebonden inwoners (groei werknemers uit clusters faciliteren)
  - Huisvesting arbeidsmigranten
  - Overloop MRA
  - aanbod nieuwe en bijzondere woonvormen
- Wij vinden het belangrijk om in deze behoefte te voorzien en de woningbouwproductie te versnellen.
  - Wij hanteren: Sterke kernen, goede voorzieningen
  - Wij bieden ruimte voor kleinschalige woningbouw in het landelijk gebied, aan de randen van de kern. Wij leveren lokaal maatwerk.

Uitgaande van de hierboven genoemde behoefte is er geen sprake van concurrentie, sterker: de regio heeft er belang bij dat er in alle gemeenten snel gebouwd gaat worden. In 2022/2023 herijken we de behoefte.

Woonakkoord: minimaal 5000 woningen in de Kop tot 2030

Dit bereiken we door als regio Kop van Noord-Holland een woonakkoord te sluiten met provincie, marktpartijen, corporaties en grote werkgevers zowel vanuit economie als vanuit de agri (i.v.m. arbeidsmigranten) waarin de urgentie en het versnellen door iedereen gevoeld wordt. Hiervoor is als eerste het opstellen van duidelijke randvoorwaarden nodig. Randvoorwaarden als mobiliteit, kwaliteit van de woningen, goede locaties, hoe te versnellen en goede monitoring. We weten niet wat er in de toekomst gebeurt dus bewegen we mee met de ontwikkelingen (adaptief programmeren). Ook leggen wij relaties met energietransitie en toerisme. Hierbij bieden we ook ruimte voor kleinschalige woningbouw in het landelijk gebied, aan de randen van de kern. Wij leveren lokaal maatwerk, voor de lokale behoefte.

Ook de kwalitatieve opgave, inclusief bestaande bouw, blijft prioriteit (bijzondere woonmilieus, woning typologieën, voor welke doelgroepen, energieneutraal, klimaatbestendig).

Wij willen het woonakkoord goed borgen in de bovenregionale schaal Holland boven Amsterdam. We willen graag optrekken met andere partners, zoals de MRA en het Rijk om te komen tot een woondeal. Ook in deze woondeal zijn de dwarsverbanden met de hierboven genoemde thema's zeer belangrijk.

Het woonakkoord maakt deel uit van het op te stellen Kwalitatief Woningbouwprogramma Kop van NH 2020- 2030. Dit betreft een voorzetting van een lopend programma en gaat gedetailleerd en dynamisch in op woningbouwprogrammering t.b.v. van ladderonderbouwingen en kwaliteitstoetsen. Wij gaan het KWK zo snel mogelijk en eenvoudig mogelijk opstellen tegelijkertijd met het starten van het uitwerken van het woonakkoord. Het KWK en het Woonakkoord zien wij als integraal geheel en verwijzen naar elkaar.

‘Sterke kernen, goede voorzieningen’ is de basis die wij hanteren. Wat dit concreet betekent voor het voorzieningen niveau, bepalen we mede aan de hand van het KWK en het Woonakkoord.

Er zijn behoorlijke trends en ontwikkelingen op het gebied van wonen in de Kop van NH, zoals de technische revolutie, zorghulp irt wonen, vergrijzing en langer thuiswonen. Dat vergt een innovatieve kwalitatieve aanpak op basis van bijvoorbeeld doorstroming, bijzondere woonvormen etc.

Wij onderzoeken de mogelijkheid voor een gezamenlijk versnellingsprogramma, bijvoorbeeld vanuit een regionaal integraal team om alle projecten aan te jagen/ problemen op te lossen en monitoren wat de markt in zijn geheel doet.

Binnenstedelijk gaan we ook door met ontwikkelen. Met name binnen de gemeente Den Helder zijn daar nog volop mogelijkheden.

Voldoende Duurzame energie

- Wij spelen een rol van **Nationale** betekenis op het gebied van Wind op Zee, de waterstofeconomie en zetten in op bijbehorende infrastructuur
- Wij zijn de proeftuin voor de BV Nederland voor innovatieve vormen van energieopwekking.
- De RES zien wij als ‘kleine radar’ in het grotere geheel en alleen gericht op de taakstelling van de RES voor de Kop van NH.

Energie-innovatie Regio van Nederland

De kop van Noord Holland staat in de Nederlandse top van regio's waar wind-en zonenergie wordt opgewekt. Niet alleen op land maar juist voor de energie-opwekking op zee spelen we een rol van nationale betekenis. Voor wind op zee en de waterstofeconomie is het van groot belang dat de infrastructuur op hoog niveau komt. De Regionale Energie Strategie is hiervan een onderdeel. Met 1990 als peildatum moet in 2030 de co2-uitstoot met 49% zijn verlaagd. De eerste stappen op weg hier naar toe zijn inmiddels gezet.

De regio wil zich echter niet beperken tot de opwekking van zon- en windenergie. Juist innovatie moet een belangrijke rol gaan spelen; we willen de proeftuin van de BV Nederland zijn. Experimenten met getijde-energie op Texel, het grote windpark in Hollands Kroon, de belangrijke positie van Den Helder in het aan land brengen van waterstof en de Energy & Healthcampus in Petten geven aan dat duurzame energie volop leeft in de kop. Onze ambitie is de top 10 positie de komende decennia te handhaven.

Waterstof De regio zet de komende jaren in op duurzame energie. Er zijn grote kansen voor Den Helder en de regio voor deze nieuwe economische pijler gebaseerd op duurzame energie in de brede context. De jarenlange ervaring als offshore hub en de verzorging van de logistieke dienstverlening voor de olie- en gaswinning op zee naast de aanwezigheid van kennis en innovatie en de aanwezige infrastructuur van de NAM, het distributiecomplex van de gasunie bieden de regio volop kansen.

Olie en gaswinning zal nog tientallen jaren bestaan. Dat geeft de kans in te stappen op bijvoorbeeld onderhoud van windparken op zee (logistieke dienstverlening), waterstofproductie, CO2-afvang en -opslag en zonneparken. Ook combinaties van duurzame energieopwekking op land met wind- en

zonneparken (o.m. Windpark Wieringermeer) en energieafnemers zoals Agriport A7, Greenport Noord-Holland en de datacenters in Hollands Kroon zijn interessant voor de hele regio.

Energy & Healthcampus Schagen De Energy & Healthcampus in Petten huisvest ECN/TNO: een internationale topspeler op het gebied van energie innovatie en richt zich op duurzame energie. ECN als onderdeel van TNO is de partij in Nederland die er de komende jaren voor moet gaan zorgen dat Nederland in 2050 volledig CO2 neutraal is. Op de locatie in Petten wordt gewerkt aan de meest uiteenlopende projecten om dit te kunnen realiseren, zowel op het terrein als in de directe omgeving. Waar mogelijk zullen de innovatieve oplossingen waar ECN/TNO aan werkt, worden gebruikt in de verdere realisatie van de campus. Voor het ruimtelijke ontwikkelingsplan en het informatiecentrum zullen de duurzaamheidsaspecten worden meegenomen.

Golfslag energie op Texel Voor de kust van Texel loopt een proef met energiewinning uit golfslag. Het Waddenfonds heeft een significant bedrag beschikbaar gesteld voor deze proef. Opwaartse en voorwaartse stuwung van de golven wordt in energie omgezet. De ambitie is om heel Texel op deze wijze van energie te voorzien.

Toekomstige innovaties Wij benutten daarnaast mogelijkheden en kansen voor toekomstige energie innovaties en schuwen daarbij geen enkele vorm. Denk hierbij aan bijvoorbeeld aqua- en riothermie, geothermie, thorium.

Voldoende beschikbare Werknemers

- Arbeidsmarkt communicatie 'OP KOP' staat centraal, daarin integreren we Hielders perspectief.
- Vanuit OP KOP gaan we verder met Match naar een Match 2024 waarin we de samenwerking tussen overheid, onderwijs en ondernemers (triple helix) verder verstevigen. Dat doen we met de sectoren:
  - techniek
  - leisure
  - zorg
  - agri
- Als het op termijn nodig is om meerdere sectoren toe te voegen, bekijken we dat pragmatisch

De arbeidsmarkt in balans

Dat is de ambitie van Match2020. Een ambitie die door de ontwikkeling van de regio en de dynamiek op de arbeidsmarkt ook na 2020 overeind blijft. Vanuit de opgebouwde samenwerkingen tussen ondernemers, onderwijs en overheid stimuleren we de regionale arbeidsmarkt, werken we aan duurzaam en voldoende aanbod van adequaat opgeleid personeel en vergroten we de mogelijkheden voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt om aan het werk te gaan.

Door te enthousiasmeren en informeren over de kansen om te leren en werken die de regio rijk is, spreken we meerdere doelgroepen aan. Scholieren en studenten die op zoek zijn naar een stage of eerste baan, de inwoners van de regio die nu nog elders werken, de niet-werkende beroepsbevolking en de beroepsbevolking die hier woont noch werkt.

We doen dit onder meer via Op Kop (project Arbeidsmarktcommunicatie): het platform voor informatieontsluiting over de Kop en de bijbehorende promotiecampagne. Het platform wordt vanuit het huidige contract en budget tot en met 2024 onderhouden. De promotiecampagne heeft een looptijd van twee jaar (2020 en 2021). Afhankelijk van de resultaten van de campagne, kan met aanvullende budgetten voor media-inkoop worden gekozen voor een verlenging. Voor de doorontwikkeling van Op Kop onderzoeken we in samenwerking met onderwijs (VO en mbo) de mogelijkheden naar samenhang tussen Op Kop en loopbaanoriëntatie. Daarnaast kijken we naar de samenhang met Op Kop bij de eventuele gezamenlijke organisatie van een 'Kom Binnen Bij Bedrijven Dag' met het de subregio's West-Friesland en Alkmaar.

Vanuit de opgebouwde samenwerkingen werken we ook na 2020 verder aan de sectoren waar in de Kop van Noord-Holland enerzijds veel arbeidskrachten actief

zijn en anderzijds de behoefte aan personeel de komende jaren groot is. Het gaat hier om een stevige aansluiting tussen onderwijs en werkgevers, zodat studenten goed toegerust de arbeidsmarkt betreden. De groeiende rol van techniek is hierbij voor alle sectoren van grote [waarde. Net](#) als doorgaande leerlijnen en de samenwerking met hoger onderwijs. Naast het goed voorbereid toetreden tot de arbeidsmarkt, zijn duurzame inzetbaarheid van werknemers en het vergroten van mobiliteit op de arbeidsmarkt aandachtspunten. Per sector brengen we de volgende focus aan:

- Tech@Connect: versterken van samenhang en samenwerking en de voortzetting van activiteiten ten aanzien van stimulering instroom, uitstroom en duurzame inzet in de techniek (waaronder RIF mbo TL-Netwerk, PET, Sterk Techniek Onderwijs TechniekPact en Maritime Emerging Technologies and Innovation Park (METIP)).
- Agribusiness: versterken van de samenwerking tussen ondernemers, onderzoekinstellingen en onderwijs binnen SmartFarming NHN, onder meer via het project Drones & Data.
- Leisure: inzetten op een samenwerkende sector die zich aantrekkelijk weet te profileren; enerzijds via Op Kop, anderzijds via het wonen/werken/leren-concept dan wel andere onderscheidende concepten.
- Zorg: inzetten op Zorg en Techniek (onder meer door ondersteuning RIF mbo Zorg)

We zoeken in alle onderdelen van het programma zo veel mogelijk de verbinding met andere (lokale en (boven)regionale) initiatieven op dit thema en delen onze kennis met hen.

Toeristen voelen zich hier thuis

- We gaan door met Promotie en Marketing via de doorontwikkeling 'Destinatiemarketing'.
- Het verhaal van de Kop(ihkv Destinatiemarketing) staat centraal en moet steviger geïntegreerd worden op het niveau van Holland boven Amsterdam.
- We zetten in op regionale samenwerking omtrent de netwerken:
  - Groen/Blauw netwerk
  - Fietsen, wandel netwerk

Toeristen voelen zich hier thuis

We gaan door met Promotie en Marketing via de doorontwikkeling van de Destinatiemarketing.

Begin 2017 is samen met een vertegenwoordiging van ondernemers een marketingplan geschreven voor de toeristische marketing van De Kop voor de periode 2017-2020. In juni 2017 is de eerste campagne “Zomer in de Kop” gelanceerd. Het primaire doel van de marketingopdracht is dat er meer bezoekers naar de regio komen en dat deze geprikkeld worden om langer hier te verblijven en meer te besteden. De uitvoering vindt plaats door en binnen uitgangspunten van de destinatiemarketingorganisatie Holland boven Amsterdam (HbA), die de toeristische marketing uitvoert voor Noord-Holland Noord. HbA richt zich op de inkomende toerist, nationaal en (delen) van Duitsland en België. Eenmaal binnen de regio probeert HbA de toerist te verleiden niet op locatie te blijven, maar door het gebied te trekken door het zichtbaar maken en verbinden van de iconen in het gebied.

De resultaten (mediabereik en websitebezoek) die na afloop van elke campagne gepresenteerd worden laten zien dat de aanpak succesvol is. Daarnaast wordt HbA steeds beter erkend door de ondernemers neemt het aantal inkomende persreizen enorm toe omdat er één aanspreekpunt is. Directe conversie (concrete bezoekersaantallen en overnachtingen) wordt nog niet gemeten. De DMO HbA heeft op basis van de beschikbare indicatoren berekend dat in 2018 het aantal overnachtingen in Noord-Holland Noord met 5,7% gegroeid is.

In de voorliggende periode is vanuit de Kop fors geïnvesteerd, waardoor de campagne uitingen van de Kop duidelijk zichtbaar waren binnen Holland boven Amsterdam. Het is nu zaak om te consolideren wat er bereikt is en anderzijds zijn gerichte stappen noodzakelijk om de impact van destinatiemarketing nog verder te vergroten. Het verhaal van de Kop dient hierbij nog steviger geïntegreerd te worden binnen Holland boven Amsterdam.

Hiervoor is het noodzakelijk om de uitgangspunten van het marketingplan 2017-2020 te herijken. O.a.:

- Bezoekersprofiel (leefstijlen, doelgroepen): richten we ons nog op de juiste doelgroepen? Sluiten de producten nog aan op de wensen van deze doelgroepen? (kunnen we succesvol marketing blijven doen zonder productontwikkeling/aanbodinnovatie)? Welke doelgroepen zijn eventueel verder kansrijk?
- Marketingstrategie: Wat is nog steeds bruikbaar en moet verder worden uitgebouwd? Welke nieuwe middelen zijn noodzakelijk? Hoe zorgen we ervoor dat het verhaal van de Kop duidelijk zichtbaar blijft binnen Holland boven Amsterdam?
- Vergroten van de (financiële) betrokkenheid van het regionale bedrijfsleven.
- Meten/realiseren conversie (boekingen)

De eerste stap voor eind 2020 zou moeten zijn het (laten) uitvoeren van deze herijking en o.b.v. de uitkomsten opstellen van een nieuw (strategisch) plan voor de periode 2020-2024, inclusief uitvoeringsplan en begroting. En in samenhang met de toekomstvisie voor Holland boven Amsterdam.

We zetten in op regionale samenwerking omtrent de netwerken: Groen/Blauw netwerk en Fietsen, wandelnetwerk

Inzichtelijk maken welke kansen en knelpunten er in de regio zijn op het gebied van natuurnetwerken, vaarroutes, fietsroutes en wandelroutes en op welke wijze die beleefbaar gemaakt kunnen worden, zodat ze bijdragen aan de toeristische aantrekkelijkheid van de Kop. Dit betreft zowel fysieke ingrepen als ontwikkeling van content voor de marketing en samenwerking met ondernemers voor arrangementen.

Doorontwikkeling duurzame en vitale Landbouw

- Onze landbouw is belangrijk. Die willen we op een gezonde manier behouden. We willen de landbouw ondersteunen in haar ontwikkeling naar duurzame en vitale landbouw.
- Wij werken aan een strategisch akkoord met de GreenPort om de doorontwikkeling van duurzame en vitale landbouw te bereiken (strategische deal over doelstelling, planologie en grondgebruik).

Doorontwikkeling duurzame en vitale Landbouw

In de Noordkop is de landbouw een belangrijke sector. De sector staat voor diverse ontwikkelingen. Gezamenlijk staan we voor de opgave deze ontwikkelingen in goede banen te leiden, en te zorgen dat in ons gebied de sector een goede toekomst heeft. De sector staat daarbij niet op zichzelf. Er zijn belangrijke koppelingen met energie, circulaire economie, water en toerisme. Circulariteit bestaat uit hergebruik van bijvoorbeeld warmte, water, CO2 en afvalstromen.

Lonkend perspectief voor de sector: In 2030 is de agri en food sector in de Kop van Noord-Holland:

- Nationaal en internationaal voorloper in kringlooplandbouw (regeneratief)
- Nationaal en internationaal koploper in gebruik en opwek van duurzame energie
- Nationaal en internationaal voorloper in de toepassing van High-tech en (big)data, vooral in de bloembollen en vollegrondsteelten
- Aantrekkelijk en gastvrij voor studenten en hoger opgeleiden die een bijdrage willen leveren aan oplossingen voor het wereldvoedselprobleem
- Nationaal en internationaal voorloper in het ontwikkelen en toepassen van oplossingen om binnen de agri en foodsector om te gaan met klimaatverandering (droogte, verzilting, extreem weer)
- Uitstekend verbonden binnen de regio en met de metropoolregio, waardoor de regio een voorloper is in het realiseren van korte logistieke versketens

Om dit beeld werkelijkheid te kunnen maken is een aantal voorwaarden noodzakelijk. We moeten ervoor zorgen dat we aan de volgende zaken werken:

- Energie en (drink) waterinfrastructuur op orde
- Innovatienetwerk op orde met stevige rol van GreenPort NHN en onderwijs
- Aantrekkelijk woonklimaat, met voldoende en kwalitatief hoogwaardige mogelijkheden voor huisvesting tijdelijk personeel en studenten binnen de regio Noord-Holland Noord
- Ruimte voor experimenten kringlooplandbouw(regeneratief), duurzaamheid, klimaat, water, verzilting, biodiversiteit, etc. in ruimtelijke en overige regelgeving
- Voortzetting van de ondersteuning van Smart Farming NHN van Greenport NHN, door continueren van de inzet op agridrone en dat centrum.
- Uitstekende en veilige Oost-West en Noord-Zuid verbindingen.
- Ruimtelijk en overig beleid en regels gericht op innovatie in de sector: het doel is: Behoud en versterking van de agrarische sector in de breedste zin.
- Daarin verdienen nieuwe ontwikkelingen een plek, met aandacht voor het landschap (zie de ruimtelijke en energievisie van GPNHN).

Om de agrarische sector in ons gebied optimaal te ondersteunen moeten we inzetten op goede infrastructuur (zowel boven als ondergronds), goede bereikbaarheid en een aantrekkelijke leefomgeving.

We gaan werken aan een strategisch akkoord met de GreenPort om deze doelstellingen te realiseren.

We ontwikkelen met oog voor de unieke kwaliteiten van de Omgeving

- We hebben een grote liefde voor de Kop!
- We erkennen de unieke kwaliteiten van de omgeving.
- We ontwikkelen met de aandacht voor de omgeving. Dat doen we verantwoord en met toewijding.
- We blijven inzetten op ontwikkeling van het landschap vanuit het perspectief leefbaarheid, biodiversiteit en klimaatadaptatie.

De omgeving als onderdeel van de ontwikkelingen

We leven in een tijdperk van transities. Er zijn grote veranderingen gaande onder andere op het gebied van economie, klimaat, energie, demografie en leefbaarheid. De opgaven die deze transities met zich meebrengen zullen van grote invloed zijn op hoe de ruimtelijke en economische ontwikkelingen de komende decennia zullen plaatsvinden. Momenteel wordt op veel van deze onderwerpen nader onderzoek gedaan of regionaal uitgewerkt, denk aan de Regionale Energie Strategie (RES). In de verdere uitwerking van het RegioAkkoord zullen we de opgaven koppelen aan de ruimtelijke opgave. Welke opgaven op welke locaties en op welke wijze zullen neerslaan. Daarbij hebben we aandacht voor mogelijke dilemma's en benoemen en geven we eventueel meekoppelkansen aan.

Wij ontwikkelen met oog voor de omgeving. Dat betekent dat we onze ontwikkelingen, onze opgaven integraal en in samenhang benaderen. Dit betreft geen landschapkader, waar niets meer mag, maar dient als inzicht in de kansen en bedreigingen van ons waardevolle landschap, het benutten en waarderen van de unieke kwaliteiten van de Kop van Noord Holland.

Daarnaast ontwikkelen we het landschap. Dit doen we vanuit het perspectief van leefbaarheid, biodiversiteit en klimaatadaptatie.

Biodiversiteit

In 42 jaar is er sprake van 58% verlies aan biodiversiteit wereldwijd. De biodiversiteit is in 2016 in Noord-Holland met 85% afgenomen ten opzichte van de oorspronkelijke ongestoorde situatie rond

1700. Inmiddels lijkt deze afname tot stilstand te komen volgens het PBL, maar de opgave om te herstellen blijft onverminderd groot. Afbreuk van onze ecosystemen heeft een negatieve invloed op de basis van ons leven. We willen investeringen in natuur koppelen aan het vergroten van de leefbaarheid en recreatieve mogelijkheden in de Kop. Een voorbeeld hiervan zijn de 3 kusten. De Kop van NH is uniek met de ligging aan deze 3 kusten. De Noordzee, de Waddenzee en het IJsselmeer. We willen de 3 kusten veel meer in samenhang met elkaar brengen en door openheid, ontwikkeling met aandacht voor natuur en de praktische functie van het beschermen tegen het water meer zichtbaar maken.